

MANUAL DE BONES PRÀCTIQUES

“A l’empresa com a casa”

uea@uea.cat – www.uea.cat

ÍNDEX

1. Presentació
2. Les empreses i el seu paper
3. Recomanacions de bones pràctiques
4. Campanya de bones pràctiques
5. Segell d’empresa compromesa (EWWR)

1. PRESENTACIÓ

El malbaratament de matèries primeres i d’energia té un impacte important, econòmic per a les empreses i els consumidors però també ambiental, en la recollida i el tractament dels residus que generen. El que hi ha en joc no és poc, l’acceleració de l’escalfament global, l’esgotament de recursos naturals i la creixent contaminació de l’aigua i del sòl per la cada vegada major presència de residus al planeta.

El paper que juguen els productes i materials és clau en aquesta cadena, ja que el seu consum, incloent la fabricació, el transport i la distribució, representen prop d’un 50% de les emissions que contribueixen al canvi climàtic.

Així mateix el cost de tractament de residus és cada vegada més alt, per la ciutadania (a través dels impostos) i per les empreses, per la creixent complexitat de la seva gestió sumat a una llei i una regulació cada vegada més rigorosa.

Davant d’aquesta realitat, la Unió empresarial de l’Anoia amb el seu grup de treball d’economia circular, i amb la sectorial mediambiental, convençuts que el paper que tenen les empreses en aquesta situació és molt important, presenta aquest manual de bones pràctiques “**A l’empresa com a casa**” partint de la concepció que a nivell domèstic els ciutadans tenim més cultura i més consciència en l’àmbit de la prevenció i la correcta gestió dels residus, i evocant a aquesta implicació individual, es busca poder-ho traslladar a l’empresa a nivell individual però també col·lectiu. Aquest manual recull també idees i conceptes clau de la [Setmana Europea de Prevenció de residus](#), adherint l’entitat i alineant així l’aposta empresarial amb aquesta campanya.

Un document que presenta, a mode de recomanació, propostes, accions i mesures de bones pràctiques en l'àmbit de la prevenció de residus en l'entorn empresarial, que permetrà a les empreses obtenir idees i eines per tal d'aplicar mesures que minimitzin l'impacte generat en matèria de residus.

Com que l'objectiu del manual és també conscienciar i formar a les persones i les empreses s'inclou també un petit glossari amb conceptes a integrar en temes de prevenció i gestió de residus així com d'economia circular en general.

2. LES EMPRESES I EL SEU PAPER

La prevenció dels residus és una font de productivitat per a les empreses, especialment les industrials. Permet reduir els costos de gestió de residus i els costos de compra de les matèries i equipaments. Així doncs, prevenir residus significa gestionar millor les matèries primeres i disminuir els residus de la fabricació.

En aquest sentit, l'ecodisseny o disseny ecològic, ja sigui de productes, processos o serveis, consisteix en tenir en compte l'impacte global pel producte o servei sobre el medi ambient al llarg de tot el seu cicle de vida, des de la seva concepció fins que mor.

Sectors com el tèxtil, el cosmètic, l'alimentari, el paperer...entre altres, ja treballen aquesta línia que genera impactes positius com la protecció del medi ambient, la limitació dels costos de producció, crea una imatge positiva davant dels consumidors...

Tenir en compte criteris d'eficiència i sostenibilitat en les diferents etapes del producte o servei, és una estratègia que permet, disminuir els residus de fabricació i el seu conseqüent estalvi però a més, fa, que el propi producte o servei, al ser més sostenible i ambientalment responsable, incrementi el seu valor afegit respecte la competència. Cal no desvincular les diferents fases: matèries primeres, fabricació, transport i distribució, ús, final de vida i la valorització final dels recursos per tal que l'estratègia sigui global i el seu impacte també.

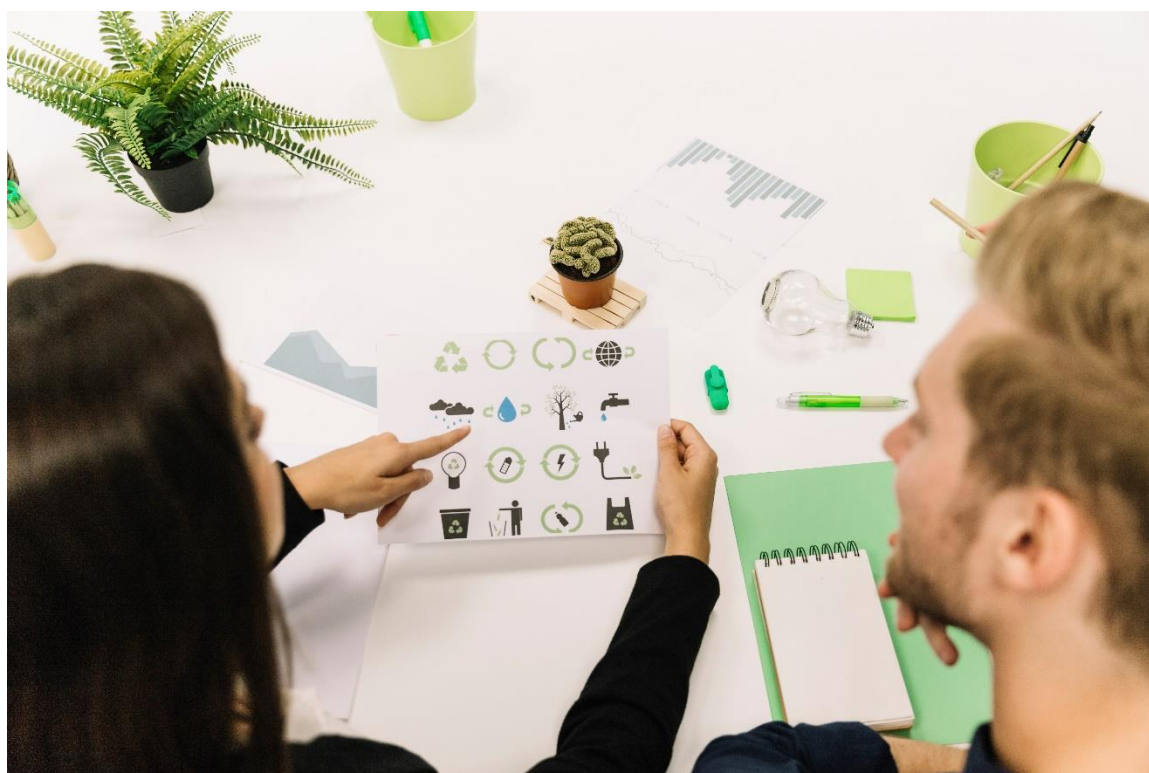
3. RECOMANACIONS DE BONES PRÀCTIQUES

Produir millor, consumir millor i allargar la vida dels materials, recursos i productes són algunes de les estratègies que les empreses poden portar a terme per tal de prevenir la generació de residus i afavorir posteriorment una millor gestió.

En aquest apartat es proposen una sèrie de recomanacions, d’idees i iniciatives per facilitar aquesta aposta empresarial de la indústria, els serveis professionals però també el sector del retail.

Abans de començar....

- És recomanable analitzar l'estat de l'empresa i els seus processos amb l'objectiu de detectar i analitzar oportunitats de millora lligades amb la prevenció de residus.
- És recomanable establir indicadors de referència per tal de comparar les millores aconseguides una vegada assolides

Bones pràctiques a l'oficina

“Recomanacions de senzilles accions en el dia a dia que poden generar gran impacte”

- Instal·lar dispensadors d'aigua o fonts, preferiblement connectades a la xarxa d'aigua.
- Màquines de cafè: aparells que acceptin tasses en lloc de funcionar només amb gots i/o que acceptin cafè en gra i no en càpsula (reduïx embalatge i residu final).
- Afavorir que cadascú es porti la seva tassa o got i puguin ser multiús
- Canviar els gots de plàstic per gots de paper (també a les màquines de cafè).
- Fer compost amb el residu orgànic que es generi a l'empresa.
- Evitar desplaçaments fent reunions per vídeo-conferència sempre que sigui possible
- Prioritzar les comunicacions per correu electrònic en lloc de correu postal.
- No imprimir les pàgines que realment no es necessiten i fer servir l'opció d'imprimir els fulls per totes dues cares.
- Aprofitar el paper imprès com a paper en brut.
- Utilitzar productes recarregables (piles, bolígrafs...)

Bones pràctiques en les compres i en la selecció de proveïdors

“El millor residu és el que no es produeix, així que la prevenció de residus comença en el moment de comprar”

- Adoptar una política de compres sostenibles i verdes per als subministraments d’oficina, les línies de producció, la cuina, etc.
- Utilitzar cartutxos de tinta i tòners reciclables i retornar-los un cop buits al proveïdor per reomplir-los.
- Escollir el material d’oficina amb cura, donant prioritat als objectes recarregables o reutilitzables, reciclables o de material reciclable.
- Escollir productes amb menys embalatge i d’embalatge reciclable.
- Evita comprar productes d’un sol ús escollint en el moment de la compra, un producte que generi menys residus.
- Adquirir les bombetes de baix consum o leds.
- Comprar a granel o en format gran.
- Abans de comprar, valorar si hi ha una versió reutilitzable, de vida més llarga, o recarregable.
- Algunes eines, maquinària o serveis es poden llogar enlloc de comprar.
- Escollir productes amb ecoetiqueta o ecodissenyats (sense bateries, mínim d’embalatge...) que garanteixen un impacte més baix sobre el medi ambient.
- Al comprar equipament nou i elements lumínics, tenir en compte el seu consum energètic.

- Prioritzar aquells proveïdors que permeten la devolució dels seus envasos.
- Adquirir productes de neteja menys agressius amb el medi ambient.
- Controlar les dates de caducitat o les dates de consum preferent dels productes adquirits perquè no acabin esdevenint un residu.
- Tenir en compte els proveïdors que disposin de productes reciclats, reciclables o biodegradables, o procedents de l’agricultura ecològica.
- Comprar productes amb certificació ambiental per tenir en compte la generació de residus i la seva toxicitat en tot el cicle de vida del producte.

Bones pràctiques en la orientació del negoci

“Estratègies des de la visió d’empresa per aconseguir millores, estalvi econòmic i reducció de l’impacte ambiental”

Disseny

- Tenir en compte, en el disseny, la possibilitat de disminuir residus de pre, durant, i post producció, i per facilitar el transport i s’optimitza el cicle de vida.
- Dissenyar pensant en un millor aprofitament del producte.
- Dissenyar el producte/servei per a un fàcil manteniment i reparació. Es pot facilitar mitjançant la utilització d’elements modulars.
- Incorporar facilitats pel desmuntatge, la reparació, la reutilització i la biodegradabilitat.
- Assegurar que el producte/servei també està dissenyat per a un ús apropiat i intencionat.
- Desenvolupar productes nous i millores en els productes integrant criteris ambientals (ecodisseny).
- Tenir en compte un bon disseny pot comportar importants millores ambientals i estalvis econòmics.

Matèries primeres

- Integrar al procés de fabricació productes locals i de proximitat.
- Substituir matèries primeres i processos per d’altres de menys contaminants i de menor impacte ambiental.
- Minimitzar l’ús de materials i la varietat de materials emprats.
- Utilitzar materials amb baix contingut energètic.

Fabricació i procés productiu

- Incorporar material reciclat o reciclable a la línia de producció.
- Valorar treure una de línia de productes ecològica o amb certificació ambiental (productes i/o amb components reciclats, reutilitzables o procedents de l’agricultura ecològica).
- Introduir noves tecnologies més eficients en el procés productiu.
- Utilització de recursos renovables.
- Utilització de residus com a subproductes.
- Evitar l’ús de substàncies tòxiques i perilloses o destructores de la capa d’ozó.
- Establir canvis en les tècniques de producció, com la simplificació del muntatge, la incorporació de processos automàtics i la introducció de tecnologies netes on sigui possible.
- Possibilitar la venda del producte a granel (dins les possibilitats).
- Prevenir i reduir els residus i emissions generats pels processos productius mitjançant les modificacions dels processos i la substitució de materials.
- Tenir en compte les pèrdues en els equips elèctrics: l’eficiència energètica es pot augmentar i així evitar pèrdues i reduir el consum en posicions de pausa “stand-by energy”.

- Adherir-se a companyies energètiques amb fonts sostenibles.
- Valorar i analitzar quines càrregues són les més eficients (mitja o completa) tenint en compte que tendim a fer càrregues completes per defecte i moltes vegades aquesta no és l’opció més eficient.
- Rentar els draps usats en vessaments enlloc de llençar-los.

Logística i transport

- Ús d’envasos de transport reutilitzables i/o reciclables.
- Optimitzar el mosaic de paletització.
- Augmentar les unitats d’envàs primari per cada envàs agrupació.
- Reduir el volum del producte per utilitzar menor quantitat d’envàs i d’espai en el transport.
- Reducció del pes del producte o del seu envàs.
- Ús d’envasos de transport reutilitzables i/o reciclables.
- Utilització de sistemes de transport eficient.

Reciclatge i final de vida

- Tractar bé i conservar els aparells en bon estat per allargar la seva vida útil.
- Donar els aparells, equips electrònics usats i els mobles que no es facin servir a entitats, centres educatius o associacions que els puguin aprofitar i donar-los una segona vida útil.
- Reutilitzar i arreglar tot allò que sigui possible, especialment aparells elèctrics i electrònics.
- optimitzar les agregacions de residus en origen per tal de reduir els impactes derivats del seu transport.
- Una vegada ja s’ha generat el residu, intentar reciclar-lo en origen abans de tractar-lo externament.

Bones pràctiques: altres recomanacions

“Accions i petites iniciatives especialment en l'àmbit del retail i el comerç”

- Disposar d'un espai adequat per separar selectivament els residus i també per recollida de residus especials (piles, fluorescents, tòners).
- Dins les possibilitats fer ús de la deixalleria.
- Incentivar el transport sostenible a les treballadores i treballadors de l'empresa.
- Plegar el cartró abans de dipositar-lo al contenidor.
- Disposar, a l'establiment/empresa, de bosses reutilitzables, compostables o de paper i de caixes de cartró.
- Oferir algun petit descompte als clients que porten bosses de casa
- Facilitar als clients caixes de cartró procedents dels embalatges perquè es puguin endur les seves compres
- Oferir la possibilitat de comprar els productes a granel o amb envasos grans
- Utilitzar material i paper reciclat el dia a dia i per a les promocions de l'empresa
- Oferir als clients productes locals i de proximitat
- Prendre alguna mesura per donar sortida a aquells productes que estan a punt de caducar o tenen la data de consum preferent pròxima al seu venciment
- Utilitzar pissarres o cartells reutilitzables per promocionar els productes i reduir els cartells d'un sol ús.
- Utilitzar materials reutilitzats per decorar els aparadors.
- Posar un rètol de «No volem publicitat» a la bústia.

I sobretot, no us oblideu de comunicar els resultats exitosos obtinguts per tal que les actuacions puguin ser replicades per altres empreses.

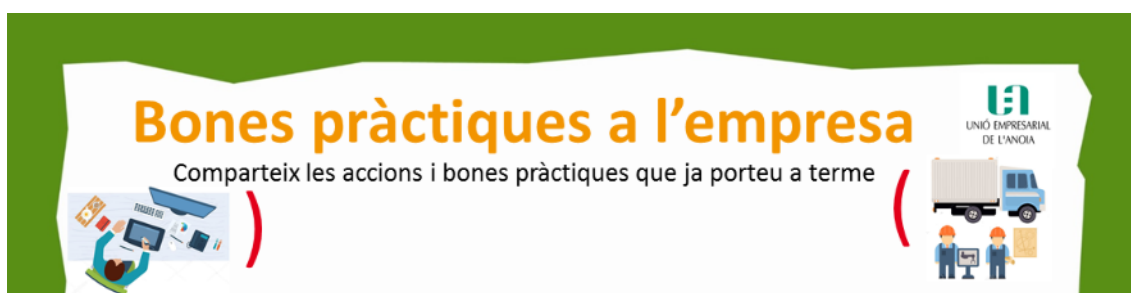
Per això si esteu portant a terme alguna altra mesura, feu-nos-ho saber! Ho compartirem amb la resta d'empreses per que ho pugin valorar també a casa seva !! economiacircular@uea.cat

4. CAMPANYA DE BONES PRÀCTIQUES

L’objectiu d’aquest manual és també el de detectar accions i bones practiques empresarials que ja es porten a terme en el si de les empreses i els comerços. Així, presentem aquest formulari per comunicar les bones pràctiques que es duen a terme per tal de fer visible aquesta aposta i donar a conèixer bona praxis existent a la comarca.

Trobareu el formulari digital [AQUÍ](#)

Link <https://forms.gle/N3MGScy68JUnYVUWA>

5. SEGELL D'EMPRESA COMPROMESA

En la mateixa voluntat de mostrar i fer visible l’aposta que empreses i comerços ja estan fent en l’estratègia de la prevenció de residus, es facilita així la insígnia d’empresa compromesa, o segell d’implicació en la Setmana Europea de Prevenció de Residus. L’objectiu és que aquelles que estiguin duent a terme mesures alineades amb aquesta acció, puguin fer-la servir per tal que, la resta d’empreses i els ciutadans coneguin aquesta aposta empresarial.

Trobareu insígnia a la mida original per descarregar [AQUÍ](#)